

FACTSHEET 'ZORGCOÖRDINATIE in de JEUGDGEZONDHEIDSZORG'

Definitie Zorgcoördinatie (ZC):

Niveau 1 (casusregie)

1. risicokinderen kennen, weten welke risico's er spelen bij welke kinderen,
2. op de hoogte zijn welke hulp er door andere instanties ingezet is,
3. contact onderhouden met instellingen die hulp verlenen,
4. zorgen voor afstemming.

Niveau 2 (procescoördinatie)

5. indien nodig, zorgen dat er voor een probleemgezin een integraal (één gezin, één) plan komt,
6. interveniëren in het gezin, conform het plan,
7. de voortgang bewaken en dit bestaat uit twee delen:
 - a. activiteiten van diverse instellingen registreren,
 - b. evalueren, eventueel plan bijstellen.

Niveau 3

8. coördineren op ketensamenwerking,
9. in gang zetten van opschaling en doorzettingsmacht indien noodzakelijk,
10. aanleveren van beleidsinformatie aan gemeente over gezondheidstoestand van kinderen op collectief niveau.

Bron: Visienota Actiz en GGD- Nederland, maart 2006 (Inspectie voor de Gezondheidszorg ondersteunt deze definitie)

Kerntaken coördinatie van zorg

▪ signaleren	- actief signaleren en onduidelijke signalen uitzoeken
▪ informatie verzamelen	- ouders, ketenpartners, netwerken
▪ zorgbehoefte vaststellen	- problemen en benodigde hulp vaststellen
▪ coördineren van zorg	- volgen, verwijzen, rondetafelgesprek, z.n. opschalen
▪ evalueren	- vervolg via reguliere zorg, actief volgen of nieuwe hv

Relevante niveaus voor de JGZ:

▪ Niveau 1: casusregie	- Zorgcoördinatie door het JGZ-team
▪ niveau 2: procescoördinatie	- Zorgcoördinatie door apart team in het CJG

Niveau 1. Casusregie - Zorgcoördinatie door JGZ

Taak JGZ:

- daadwerkelijk uitvoeren ZC

Wanneer

- in die gevallen waarin behalve door de JGZ ook door andere instanties tegelijkertijd of achtereenvolgend zorg wordt verleend (BTP, product M6.1.2)
- als de JGZ-professional zich zorgen maakt of op signalen van zorgen door derden

Opmerking:

Er is niet per definitie te zeggen wanneer ZC noodzakelijk is (bijv. door een criterium als: er zijn minimaal 2 instellingen bij betrokken). De aard van de risicofactoren factoren en de uitkomst van de inschatting van de balans is beslissend (analoog aan de definitie risicokinderen: niet op basis van vast aantal risicofactoren te bepalen of het een risicokind is)

Wie

- JGZ

Welke discipline (jeugdverpleegkundige of arts):

- afhankelijk van de zorgvraag
- in principe gaan we uit van de JGZ als team

Waarom JGZ:

Aansluiten bij de kernprocessen van de JGZ:

- signaleren
- beoordelen
- kortdurend begeleiden
- toeleiden naar intensievere hulp

Jeugdverpleegkundige heeft haar focus op:

- leefstijlgebieden
- opvoedingsondersteuning
- zorgcoördinatie

Dit kan bij:

- lichamelijk en / of ontwikkelingsprobleem
 - o Taak JGZ: signaleren, observeren, steunen, sturen, stimuleren, voorlichting & advies, z.n. verwijzen
- ingrijpende gebeurtenis
 - o Taak JGZ: balans draagkracht – draaglast herstellen, lichte pedagogische hulp
- structurele problematische omstandigheden
 - o Taak JGZ: toeleiden naar passende hulp en ZORGCOÖRDINATIE

JGZ:

- De JGZ heeft frequente contacten
- De JGZ is laagdrempelig
- De JGZ kent de gezondheidssituatie en sociale situatie van nagenoeg alle kinderen
- De JGZ heeft een integrale benadering van het kind binnen het gezinssysteem.
- De JGZ houdt van alle kinderen een dossier bij

Activiteiten:

- risicokinderen kennen en weten welke risicofactoren er spelen
- opsporen van risicokinderen / -gezinnen uit de groep non-gebruikers / zorgweigeraars
- contact herstellen / hen weer in contact brengen met de reguliere zorgverlening van de JGZ
- nagaan of andere hulpverleners contact met het gezin hebben
- inventariseren welke hulp door wie waarom gegeven wordt
- afstemmen van zorg door verschillende instellingen
- nagaan of er behoefte is aan zorgcoördinatie
- bieden van effectieve (preventieve) zorg, hetzij door de JGZ, hetzij door goede verwijzing
- actief volgen en evalueren van een verwijzing (o.a. nagaan of ouders / jeugdige behandeling volgen cq afmaken)
- samenwerken en afstemmen tussen professionals op basis van adequate terugrapportage

Verantwoordelijkheid JGZ wanneer andere professional zorg verleent:

- niet: voor de zorg die andere instantie uitvoert
- wel: voor terugkoppeling op basis van gemaakte afspraken.
 - o z.n. hier actief afspraken over maken

Voorwaarden:

- beschikbaarheid van indicatoren: wanneer starten / stoppen / opschalen.
 - o bijv. aan de hand van indeling in zorgclassificaties:
 - ouders kunnen in potentie zorg weer overnemen
 - ouders kunnen het niet -> chronische groep: blijvend zorgcoördinatie nodig
- afspraken over de chronische groep

Niveau 2. Procescoördinatie - Zorgcoördinatie door een apart team in het CJG

Wie:

- apart aan te stellen procescoördinator
- gelieerd aan een CJG
- bij voorkeur uitgevoerd door de JGZ (kan evt. ook bijv. MW of andere partner zijn)
i.v.m.:
 - o beschikking over EKD
 - o koppeling met verwijsindex

Taak JGZ:

- bij elkaar roepen van alle betrokken hulpverleners
- afspraken maken over zorgtraject
- monitoren van het gezin: de 'rode draad' volgen (wie doet wat wanneer en waarom)
- volgen van het proces van hulpverlening; controleren of afspraken nagekomen worden

Wanneer opschalen

- wanneer herstellen van contact niet lukt
- wanneer opstarten zorg niet lukt
- wanneer de zorg stagneert /zorgmijdende ouders
- wanneer samenwerking en afstemming niet lukt
- wanneer het voor de doelmatigheid van de zorg noodzakelijk is
- bij escalaties
- bij structurele multiproblemegezinnen
- bij gezinsproblemen die schooloverstijgend zijn

Verantwoordelijkheid JGZ wanneer vanuit CJG ZC uitgevoerd wordt:

- niet: voor de zorg die andere instantie uitvoert
- wel: voor terugkoppeling e.d.
 - o actief afspraken over maken
- verantwoordelijk tot indicatie
 - o in overleg kan BJJ bij indicatie en wachtlijst JGZ inschakelen om wachtlijsttijd te overbruggen
 - o actief afspraken maken over terugkoppeling e.d.

Geraadpleegde bronnen:

- Actiz en GGD Nederland, *Zorgcoördinatie in de Jeugdgezondheidszorg*, maart 2006
- GGD Nederland, *Zorgcoördinatie door de Jeugdgezondheidszorg*, conceptversie febr.2008
- IGZ, *Zorgverlening door Jeugdgezondheidszorg, GGZ en huisartsen aan Gessica*, verdiepingrapport Inspectie, aug. 2007
- NJi / gemeente Almere, *Coördinatie van Zorg*, werkversie 2008
- Ouweneel I., *Implementatieplan Zorgcoördinatie JGZ Rotterdam*, concept maart 2008
- Prinsen B., E. Roelofse, L. Schuimer e.a., *De kracht van verbinden*, 2006